

Warszawa, 23 grudnia 2022 r.
KL/526/258/ASW/2022

Pan
Artur Soboń
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 1 grudnia 2022 r., znak sprawy PT7.8100.6.2022 kierującego do konsultacji społecznych projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – tzw. projekt KSeF, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – tzw. projekt KSeF.

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – tzw. projekt KSeF.

1. Zakres podmiotowy.

Objęcie obowiązkiem wystawiania faktur ustrukturyzowanych podmiotów zagranicznych posiadających na terytorium Polski stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej wykracza poza ramy decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/1003 z dnia 17 czerwca 2022 r. (Decyzja). W art. 1 Decyzji wskazano, że: „W drodze odstępstwa od art. 218 dyrektywy 2006/112/WE upoważnia się Polskę w przypadku podatników mających siedzibę na terytorium Polski do akceptowania wyłącznie tych faktur, które zostały wystawione w postaci dokumentów lub not w formie elektronicznej.”. Zgodnie więc z Decyzją, Polska jest uprawniona do wprowadzenia obowiązkowego korzystania z KSeF jedynie wobec podatników posiadających na terytorium kraju siedzibę. Na gruncie przepisów dotyczących VAT pojęcia siedziby i stałego miejsca prowadzenia działalności posiadają swoje odrębne definicje legalne nadane rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 282/2011 ustanawiającym środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej¹ (dalej: Rozporządzenie Wykonawcze). Zgodnie z art. 10 ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego: „na użytek stosowania art. 44 i 45 dyrektywy 2006/112/WE „miejszem siedziby działalności gospodarczej podatnika” jest miejsce, w którym wykonywane są funkcje naczelnego zarządu przedsiębiorstwa”. Z kolei w art. 11 ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego wskazano, że „na użytek stosowania art. 44 dyrektywy 2006/112/WE „stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej” oznacza dowolne miejsce – inne niż miejsce siedziby działalności gospodarczej podatnika, o którym mowa w art. 10 niniejszego rozporządzenia – które charakteryzuje się wystarczającą stałością oraz odpowiednią strukturą w zakresie zaplecza personalnego i technicznego, by umożliwić mu odbiór i wykorzystywanie usług świadczonych do własnych potrzeb tego stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej”. Tym samym należy stwierdzić, że posłużenie się w Decyzji pojęciem siedziby nie można uznać za przypadkowe, a w konsekwencji regulacje wprowadzane Decyzją powinny być interpretowane zgodnie z obowiązującymi w definicjami legalnymi obowiązującymi w zakresie opodatkowania VAT w Polsce i w UE. W konsekwencji, z uwagi na fakt, iż w Decyzji nie wskazano wprost odniesienia do stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, w naszej ocenie nie ma podstaw do interpretacji rozszerzającej art. 1 Decyzji tj. uznania, iż obowiązkiem korzystania z KSeF mogą zostać objęte podmioty posiadające na terytorium Polski wyłącznie stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Powszechnie znany jest problem z ustaleniem precyzyjnych kryteriów kwalifikacji istnienia stałego miejsca prowadzenia działalności, czego wyrazem są liczne decyzje organów podatkowych, interpretacje indywidualne oraz orzeczenia sądów dotyczące tej materii, które nierzadko są ze sobą sprzeczne. Dlatego objęcie obowiązkiem korzystania z KSeF

¹ Dz. Urz. UE L Nr 77 z 23.03.2011 r., s. 1 ze zm.

podmiotów zagranicznych posiadających w Polsce wyłącznie stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej wiązało by się z licznymi komplikacjami, również w sferze praktycznej. Proponujemy następujące modyfikacje projektowanego art. 106ga ustawy o VAT:

- 1) nadanie ust. 1 następującego brzmienia: „Podatnicy posiadający na terytorium kraju siedzibę działalności gospodarczej są obowiązani wystawiać faktury przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur.”
- 2) w ust. 2 usunięcie pkt 1 i odpowiednie dostosowanie numeracji kolejnych punktów i ustępów.

Alternatywnie, w przypadku uznania, iż mimo powyższych uwag, Polska jest uprawniona do objęcia odstępstwem również podmiotów zagranicznych, posiadających na terytorium kraju stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, proponujemy zawężenie stosowania przepisów o obowiązkowym KSeF wobec tego rodzaju podmiotów poprzez zastosowanie kryterium posiadania przez podatnika na terytorium kraju oddziału w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W takim przypadku proponujemy nadanie art. 106ga ust. 1 ustawy o VAT następującego brzmienia:

„Podatnicy posiadający na terytorium kraju siedzibę działalności gospodarczej lub oddział w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązani wystawiać faktury przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur.”

2. Obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych.

Biorąc pod uwagę planowane objęcie podmiotów ze stałym miejscem prowadzenia działalności w Polsce, fakturowaniem w Krajowym Systemie e-Faktury konieczne będzie doprecyzowanie, czy obowiązek ten będzie rozpatrywany na poziomie poszczególnych transakcji, będzie wynikać z samego faktu posiadania przez podatnika stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej podatnika w Polsce, niezależnie od tego, czy to stałe miejsce uczestniczy w konkretnej transakcji podlegającej fakturowaniu, czy też nie. Wnioskujemy o doprecyzowanie w regulacjach, czy obowiązkowe stosowanie faktur strukturyzowanych ma zastosowanie zarówno w przypadkach, gdy dostawca lub usługodawca ma stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, które (i) uczestniczy jak i (ii) nie uczestniczy w danej transakcji. Przykładem może być sprzedaż wysyłkowa towarów transportowanych do Polski z innego kraju UE i podlegających opodatkowaniu VAT w Polsce, gdzie polskie stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczyłoby w transakcji. Rozumiemy, że nawet jeśli polskie stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w transakcji i zostanie potwierdzone, że przez to transakcja nie jest objęta zakresem obowiązkowego KSeF, transakcja ta może być nadal udokumentowana fakturą strukturyzowaną, tj. podatnik z rejestracją VAT w Polsce i stałym miejscem prowadzenia działalności w Polsce będzie mógł korzystać z KSeF na zasadzie

dobrowolności dla wszystkich transakcji objętych polskimi przepisami dotyczącymi fakturowania.

3. Ujawnienie obowiązków podatnika dot. fakturowania ustrukturyzowanego na białej liście.

Zgodnie z art. 96b ust. 4a ustawy o VAT w brzmieniu zmienionym projektem ustawy, wykaz podatników VAT prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (tzw. biała lista) ma zawierać informację o obowiązku wystawiania przez podmiot faktur przy użyciu KSeF albo o braku takiego obowiązku. Jednocześnie, zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, obowiązek wystawiania faktur za pośrednictwem KSeF wiąże się również z otrzymywaniem faktur w ramach KSeF. W związku z tym konieczne będzie także uregulowanie, czy informacja o obowiązku wystawiania faktur w formie ustrukturyzowanej będzie również jasno wskazywać, że faktury dla danego podmiotu będą mogły być wystawiane wyłącznie w KSeF (a udostępnienie takiemu podmiotowi faktury w inny sposób pozostanie opcjonalne). Omawiany obowiązek co do zasady wynika z tego, że podatnik ma siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski. Miejsce siedziby jest znane organom podatkowym i już teraz znajduje się na białej liście. Nasze wątpliwości budzi praktyczna możliwość administracji podatkowej do dostarczania aktualnych, dokładnych danych na temat tego, czy dany zagraniczny podatnik VAT z rejestracją VAT w Polsce posiada na terenie kraju także stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Takie okoliczności nie są obecnie zgłaszane organom podatkowym, w szczególności w zakresie zgłoszenia NIP-2. Ponadto istnienie stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej jest często niepewne, co powoduje ubieganie się przez podatników o interpretacje indywidualne prawa podatkowego. W niektórych przypadkach to, czy podatnik ma stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, czy nie, staje się również przedmiotem sporu przed sądami administracyjnymi, co powoduje, że informacja o posiadaniu przez dany podmiot FE w Polsce będzie podatna na zmienność (także w przypadku modyfikacji zakresu operacji w Polsce przez zagraniczne podmioty), co trudno będzie na bieżąco odzwierciedlać na białej liście bez jasnych rozwiązań systemowych. Szczególnie niepokojące jest, że dokumenty wystawione w postaci innej niż ustrukturyzowana wbrew prawnemu obowiązkowi nie są uznawane za faktury. W konsekwencji faktury otrzymane od podatnika, który wystawił je w postaci innej niż ustrukturyzowana, działając w przekonaniu, że nie posiada on stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, a który został następnie uznany przez organy podatkowe lub sądy administracyjne za posiadającego FE w Polsce, okazałyby się nieważne, pozostawiając odbiorcę faktury bez prawa do odliczenia podatku naliczonego. Poza tym wątpliwości związane z istnieniem FE przy zakładanym modelu narażałyby na istotne kary związane z błędnym wystawianiem faktur określone w art. 106nh. W związku z powyższym należy zapewnić gwarancje prawne podatnikom, którzy oparliby się na informacjach ujawnionych na białej liście, aby ustalić: czy powinni udostępniać faktury ustrukturyzowane danemu odbiorcy poza KSeF oraz czy otrzymywane przez nich faktury w postaci innej niż ustrukturyzowana są wystawione zgodnie z prawem. Należy starannie polegać na dokonaniu zapytania do białej listy

należałoby prawnie usankcjonować jako wystarczającą do ochrony podatnika przed niekorzystnymi konsekwencjami podatkowymi, niezależnie od potencjalnych przyszłych zmian dotyczących stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej dostawcy lub usługobiorcy, które nie byłyby uwidocznione na białej liście. Ponadto pragniemy zwrócić uwagę, że możliwość zautomatyzowanego dostępu do informacji na temat obowiązków w zakresie fakturowania strukturalnego ujawnionych na białej liście podatników VAT za pośrednictwem publicznego API będzie miała kluczowe znaczenie dla podatników wdrażających fakturowanie strukturalne na dużą skalę. Wynika to z faktu, że systemy finansowo-księgowe wysyłające faktury ustrukturyzowane do KSeF powinny być w stanie ustalić w sposób zautomatyzowany, czy odbiorca otrzyma faktury w KSeF, czy też powinny one zostać mu dostarczone w inny sposób, poza tym systemem.

Wnioskujemy o potwierdzenie, że omawiane informacje będą dostępne za pośrednictwem publicznego API dla Białej Listy, a także opublikowanie odpowiednich specyfikacji technicznych z odpowiednim wyprzedzeniem pozwalającym na dostosowania technologiczne.

4. Samofakturowanie.

W praktyce gospodarczej istnieją transakcje podlegające opodatkowaniu, dla których miejsce transakcji znajduje się w Polsce, a które są dokonywane przez polskich podatników VAT na rzecz podatników zagranicznych, niezarejestrowanych dla celów VAT w Polsce. Transakcje te obejmują w szczególności wewnątrzspółnotowe dostawy towarów. Transakcje te mogą być udokumentowane fakturą przez nabywców, w ramach umów samofakturowania. Zgodnie z art. 219a dyrektywy VAT oraz art. 106a ustawy o VAT nabywca wystawia fakturę na polskich zasadach fakturowania. Art. 106ga ust. 1 i 2 ustawy o VAT w brzmieniu znowelizowanym projektem ustawy przewiduje ogólny obowiązek wystawiania faktur w KSeF oraz wyłączenie z tego obowiązku podatników niemających siedziby, ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Projekt ustawy nie precyzuje jednak, czy w przypadku samofakturowania ma w tym zakresie znaczenie status sprzedawcy, czy nabywcy.

W szczególności art. 106d ustawy o VAT stanowi, że w zakresie samofakturowania nabywca wystawia fakturę "w imieniu i na rzecz" sprzedawcy. Może to sugerować, że to status nabywcy powinien być brany pod uwagę. Jednak art. 220 dyrektywy VAT na podstawie, której została wydana decyzja derogacyjna zezwalająca na wprowadzenie obowiązkowego fakturowania ustrukturyzowanego w Polsce, używa takiego sformułowania wyłącznie w odniesieniu do faktury wystawionej przez osobę trzecią. Gdyby jednak zagraniczni podatnicy nieposiadający polskiej rejestracji VAT byli zobowiązani do wystawiania faktur w ramach samofakturowania w KSeF, mogą pojawić się praktyczne trudności dotyczące sposobu ich uwierzytelnienia w systemie. Obecnie do uwierzytelnienia w KSeF potrzebny jest identyfikator NIP, którego nie miałby zagraniczny, niezarejestrowany do celów VAT w Polsce podmiot. Nawet jeśli są oni zarejestrowani na VAT w Polsce, zagraniczni podatnicy nie są zobowiązani do korzystania z KSeF, o ile nie posiadają FE w Polsce. W rezultacie musieliby oni specjalnie w celu obsługi samofakturowania pozyskać zasoby techniczne umożliwiające wystawianie faktur w KSeF.

Mając na uwadze powyższe, rekomendujemy aby wyraźnie określić, że w przypadku wystawienia faktury w ramach samofakturowania przez podmiot niezobowiązany do korzystania z KSeF, obowiązek jej wystawienia w KSeF ustala się na podstawie statusu faktycznego wystawcy (nabywcy), a nie nominalnego wystawcy w rozumieniu art. 106d ustawy o VAT (sprzedawcy). Jednocześnie, zgodnie z naszym rozumieniem, w przypadku, gdy podmiot mający siedzibę lub FE w Polsce wystawia faktury na podstawie umowy o samofakturowanie dla podmiotu zagranicznego, który może posiadać rejestrację na VAT w Polsce lub posiadać FE w Polsce, obowiązek wystawiania faktur strukturyzowanych obejmowałby tylko ostatnią kategorię, natomiast dla podatników bez FE w Polsce dla celów VAT lub wyłącznie zarejestrowanych do celów VAT, wystawianie faktur w postaci ustrukturyzowanej byłoby fakultatywne.

5. Propozycja faktury korygującej.

Projektowany art. 106j ust. 5 ustawy o VAT przewiduje, że w przypadku faktury ustrukturyzowanej zawierającej pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie danych określonych w art. 106e ust. 1 pkt 4, nabywca towaru lub usługi korzystający z Krajowego Systemu e-Faktur może udostępnić w tym systemie wystawcy faktury, propozycję faktury korygującej, w celu wystawienia tej faktury korygującej przez wystawcę faktur. Na podstawie uzasadnienia do projektu ustawy rozumiemy, że propozycja faktury korygującej będzie w istocie wersją roboczą gotowej faktury ustrukturyzowanej, która zostanie uznana za wystawioną przez sprzedawcę (wystawcę faktury pierwotnej) po jej akceptacji. W związku z tym wymaga potwierdzenia, że tworzenie propozycji faktur korygujących jest fakultatywne dla nabywcy, a także dostawca nie jest zobowiązany do przyjęcia, ani nawet rozpatrzenia otrzymanych propozycji. Ponadto uważamy, że możliwość rezygnacji z otrzymywania propozycji faktur korygujących byłaby przydatna dla podatników, których własny obieg fakturowania nie zintegrowałby się z tym mechanizmem. Na podstawie projektu ustawy i uzasadnienia nie jest również jasne, w jaki sposób w praktyce będzie funkcjonował obieg propozycji faktur korygujących, szczególnie czy sprzedawca będzie mógł zmodyfikować lub odrzucić otrzymaną propozycję oraz czy będą wskazane ramy czasowe na takie działania jak również czy nabywca będzie uzyskiwał z systemu dodatkową informację o odrzuceniu propozycji lub jej akceptacji.

Proponujemy zatem dodanie możliwości odrzucenia propozycji faktury korygującej przez sprzedawcę. Z uzasadnienia do projektu wynika, iż „propozycja korekty nie będzie wywoływała skutków prawnych dla wystawcy oraz nabywcy – nie byłaby wprowadzona do obrotu prawnego, do czasu oznaczenia numerem identyfikującym tę fakturę w KSeF. Taki dokument pozostaje w KSeF ze statusem „niezaakceptowana”. Po akceptacji sprzedawcy dokument ten uzyskuje numer identyfikujący fakturę korygującą w KSeF. Z chwilą nadania numeru KSeF identyfikującym wystawioną e-fakturę korygującą dokument ten staje się pełnoprawną e-fakturą korygującą” (s.25). Propozycja faktury korygującej pozostaje w KSeF ze statusem „niezaakceptowana” do czasu oznaczenia jej numerem identyfikującym w KSEF (tj. akceptacji przez sprzedawcę). Otrzymany przez nabywcę komunikat o odrzuceniu wystawionej propozycji faktury korygującej byłby jasnym przekazem o braku jej akceptacji przez wystawcę faktury pierwotnej. Dodatkowo,

proponujemy dodanie możliwości edytowania przez sprzedawcę otrzymanej propozycji faktury korygującej. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na wyeliminowanie dodatkowych czynności związanych z procesem wystawienia ponownej propozycji faktury korygującej przez nabywcę w przypadku jej ewentualnego błędu. Należy założyć sytuacje w których nabywcy będą dążyli do uzyskania od sprzedawcy faktury korygującej i w tym celu wystawiali projekty faktur korygujących bez uzgodnienia z nim lub choćby powiadomienia go o tym. Może to potencjalnie doprowadzić do przypadkowego lub niezamierzonego zaakceptowania projektu faktury korygującej, mimo iż nie będzie ona odzwierciedlała rzeczywistego przebiegu transakcji. Proponowane rozwiązania wprowadziłyby możliwość komunikowania się między stronami transakcji za pomocą platformy KSeF, co usprawniłoby wymianę informacji i przebieg procesów gospodarczych w przedsiębiorstwach. Biorąc pod uwagę powyższe argumenty proponujemy, aby w art. 106j dodany został ust. 7 w brzmieniu:

„Propozycja faktury korygującej, o której mowa w ust. 5, jest oznaczana numerem identyfikującym tę propozycję w Krajowym Systemie e-Faktur z momentem jej akceptacji przez wystawcę faktury. Wystawca faktury może odrzucić propozycję faktury korygującej lub dokonać jej edycji.”

6. Weryfikacja faktury ustrukturyzowanej użytej poza KSeF.

Projekt wprowadza do ustawy o VAT nowy art. 106gb, który przewiduje m.in., że faktura ustrukturyzowana jest wystawiana i otrzymywana przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur za pomocą oprogramowania interfejsowego, w postaci elektronicznej i zgodnie z wzorem dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. W przypadkach, gdy miejscem świadczenia jest terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju lub terytorium państwa trzeciego, lub odbiorcą faktury jest podmiot nieposiadający siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, lub odbiorca faktury nie jest obowiązany do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, faktura ustrukturyzowana jest udostępniana odbiorcy w postaci z nim uzgodnionej. W przypadku użycia faktury ustrukturyzowanej poza KSeF, w szczególności w przypadku udostępnienia jej odbiorcy w postaci z nim uzgodnionej, podatnik jest obowiązany do oznaczenia tej faktury w sposób umożliwiający weryfikację danych z faktury wystawionej przy użyciu KSeF. Zgodnie z projektowanym art. 106r ust. 5 ustawy o VAT minister właściwy do spraw finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób oznaczania faktur ustrukturyzowanych używanych poza KSeF umożliwiający weryfikację danych z faktury wystawionej przy użyciu KSeF oraz wymagania techniczne dla tego sposobu oznaczania. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że zamierzonym sposobem znakowania faktur strukturyzowanych stosowanym poza KSeF są kody QR. Jednocześnie projektowany art. 106gb ust. 3 ustawy o VAT stanowi, że dostęp do faktury ustrukturyzowanej bez konieczności uwierzytelniania, o którym mowa w art. 106nb, jest możliwy przez podanie danych tej faktury określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 106r pkt 4. Na tym etapie niejasne jest pojęcie "udostępnienia faktury

ustrukturyzowanej” użyte w projektowanym art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT. Sugerujemy zatem przeformułowanie odpowiednich pojęć projektu ustawy, aby wyraźnie odróżnić fakturę ustrukturyzowaną od jej odzwierciedlenia wizualizacji oraz określenie czy możliwe jest ujęcie na takim dokumencie dodatkowych elementów np. nie wynikających ze schemy.

Ponadto, nie wskazano wprost, że "dostęp do faktury ustrukturyzowanej", o którym mowa w art. 106gb ust. 3, obejmuje również przesłanie klientowi niezbędnych danych do anonimowego dostępu do faktury ustrukturyzowanej w KSeF, zamiast przesłania pliku faktury ustrukturyzowanej lub jej wizualizacji poza KSeF. Uważamy, że anonimowy dostęp może w pewnych okolicznościach mieć przewagę nad np. przesyłaniem wizualizacji faktury poza KSeF. W związku z tym sugerujemy wyraźne określenie w projekcie ustawy, że "udostępnienie faktury ustrukturyzowanej" może nastąpić w jeden z następujących sposobów:

- a) dostarczenie danych umożliwiających anonimowy dostęp do faktury strukturyzowanej w KSeF; opcjonalnie z plikiem zawierającym inne dane do faktury przesłane w celach informacyjnych lub też zawierającą jedynie część danych żeby taki dostęp anonimowy zapewnić;
- b) dostarczenie wizualizacji faktury strukturyzowanej z kodem QR, również poza KSeF.

Projekt ustawy nie określa sposobu, w jaki ma powstać wizualizacja faktury strukturyzowanej. Zakładamy, że wystawca faktury może decydować o układzie wizualizacji. Niemniej w praktyce mogą pojawić się wątpliwości co do zakresu danych, które powinny znaleźć się w wizualizacji a także możliwości zamieszczenia dodatkowych danych. Schemat faktury ustrukturyzowanej obejmuje szeroki zakres danych i zawiera pole "DodatkowyOpis" przeznaczone dla dowolnych danych tekstowych. W praktyce nadal może istnieć potrzeba biznesowa uwzględnienia pewnych danych w wizualizacji faktury, które nie są zawarte w samej fakturze, zwłaszcza jeżeli format tych danych nie będzie możliwy do łatwego uwzględnienia w fakturze zgodnej ze schemą. Z drugiej strony niektóre bardziej szczegółowe informacje zawarte w e-fakturze zgodnej ze schemą mogą nie być przydatne dla klienta w ramach jej wizualizacji (szczególnie w przypadku kontrahentów zagranicznych). W związku z tym sugerujemy wskazanie, że wizualizacja faktury ustrukturyzowanej powinna zawierać co najmniej te dane, które są niezbędne do celów raportowania VAT (tj. aktualne obowiązkowe elementy faktury) oraz nie powinna zawierać danych, które są sprzeczne z informacjami zawartymi w fakturze w formacie XML. Wyłączenie niektórych danych (np. „flag” / informacji, że określone procedury nie mają zastosowania do konkretnego dokumentu, np. procedura VAT marża) oraz włączenie dalszych danych wykraczających poza ten zakres (w tym informacji handlowych niezawartych w fakturze w KSeF) w zakres wizualizacji należy pozostawić uznaniu wystawcy faktury i jego ustaleniom z nabywcą. Ponieważ użycie kodu QR przyniosłoby dodatkową korzyść dla odbiorcy faktury w postaci możliwości weryfikacji wizualizacji faktur, sugerujemy rozważenie, aby jego użycie nie ograniczało się do przypadków użycia określonych w art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT dodawanego projektem ustawy, ale także w innych przypadkach, gdy wystawca faktury byłby zainteresowany udostępnieniem wizualizacji faktury kupującemu na zasadzie dobrowolności. Wnioskujemy zatem o doprecyzowanie, że udostępnienie wizualizacji faktury w taki sposób nie byłoby

uznawane za wystawienie dwóch faktur dokumentujących tę samą transakcję (tzw. "podwójne fakturowanie" przewidziane w art. 108 ustawy o VAT).

W praktyce biznesowej mogą się również zdarzać sytuacje, kiedy podatnicy będą dostarczać klientom różne dokumenty sporządzone na podstawie treści faktury (listy przewodnie do faktury, potwierdzenia zamówień itp.), co prowadzi do wątpliwości czy dokumenty te powinny być oznaczone w sposób pozwalający na weryfikację faktury w KSeF (kodem QR) i czy ich nieoznaczenie może narazić podatnika na niekorzystne konsekwencje podatkowe.

Pragniemy również podkreślić, iż uzasadnienie do projektu ustawy nie określa, w jaki sposób kod QR zostanie wygenerowany, jaki będzie zakres danych zawartych w kodzie oraz która strona będzie odpowiedzialna za jego wygenerowanie (tj. czy ma być generowany w KSeF, czy przez oprogramowanie współpracujące z systemem pozostające w gestii podatnika). Ponieważ szczegóły te mają kluczowe znaczenie dla wdrożenia procesów fakturowania od strony technicznej oraz procesowej, sugerujemy aby odpowiednio wcześniej został opublikowany projekt rozporządzenia wykonawczego a także wszelkie specyfikacje techniczne w tym zakresie.

7. Odbiór faktur ustrukturyzowanych.

Projekt ustawy wprowadza nowy art. 106gb, który przewiduje m.in., że faktura ustrukturyzowana jest wystawiana i otrzymywana przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur za pomocą oprogramowania interfejsowego, w postaci elektronicznej i zgodnie z wzorem dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. W przypadkach, gdy miejscem świadczenia jest terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju lub terytorium państwa trzeciego, lub odbiorcą faktury jest podmiot nieposiadający siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, lub odbiorca faktury nie jest obowiązany do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, faktura ustrukturyzowana jest udostępniana odbiorcy w postaci z nim uzgodnionej. Rodzi to pytanie, w jaki sposób faktury powinny być udostępniane podmiotom posiadającym FE w Polsce, w przypadku, gdy stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w transakcji (a do fakturowania wykorzystywane są inne niż polskie numery VAT tego podmiotu). Przykładem może być wewnątrzspółnotowa dostawa towarów z Polski do innego kraju UE, do klienta z siedzibą w tym kraju UE, który ma również FE w Polsce. Dostawa ta byłaby udokumentowana fakturą wystawioną na "centralę" klienta pod numerem rejestracyjnym VAT nadanym przez inny kraj UE. Nawet jeśli taki klient ma dostęp do KSeF na podstawie jego polskiej rejestracji VAT, faktura dokumentująca taką transakcję nie zawierałaby tego numeru i jako taka nie byłaby dostępna na jego koncie KSeF. W związku z tym wymagałoby dodatkowego doprecyzowania, w jaki sposób dostawcy powinni udostępniać faktury klientom posiadającym FE w Polsce ale otrzymującym fakturę pod zagranicznym numerem rejestracyjnym VAT, aby zapewnić klientom możliwość otrzymywania i przyjmowania faktur zakupowych.

8. Termin otrzymania faktury w przypadku faktur ustrukturyzowanych używanych poza systemem KSeF.

Z brzmienia ustawy o VAT uwzględniającego zmiany proponowane w projekcie, wynika że w przypadku faktur ustrukturyzowanych, które ze względu na fakt, iż nabywca nie jest zobowiązany do korzystania z KSeF mają być udostępniane nabywcy w sposób z nim uzgodniony (przypadki określone w projektowanym art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT), datą otrzymania faktury, w dalszym ciągu pozostaje data przydzielenia fakturze numeru KSeF.

W naszej ocenie zasadnym byłoby przyjęcie, że w przypadkach, gdy nabywca nie jest zobowiązany do korzystania z KSeF, czyli np. podmiot zagraniczny zarejestrowany jako podatnik VAT w Polsce ale nie posiadający tu siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności, datą otrzymania faktury przez taki podmiot była data otrzymania przez niego faktury w uzgodnionej postaci w uzgodniony z dostawcą sposób. Wprowadzenie takiej regulacji jest szczególnie istotne z perspektywy faktur korygujących zmniejszających podstawę opodatkowania lub kwotę podatku wystawianych w postaci faktury ustrukturyzowanej, gdyż w takim przypadku nabywca jest zobowiązany do korekty podatku naliczonego w okresie, w którym otrzymał fakturę korygującą. Tym samym może się zdarzyć, że sprzedawca wystawi fakturę ustrukturyzowaną przykładowo 31 stycznia i tego samego dnia fakturze zostanie przydzielony numer KSeF natomiast obraz faktury w postaci pliku pdf (sposób uzgodniony z nabywcą) zostanie otrzymany przez nabywcę 15 lutego. W konsekwencji, zważywszy że na wizualizacji faktury jak w i samej fakturze nie ma informacji o dacie przydzielenia numeru KSeF (informacja ta jest widoczna wyłącznie na UPO lub w KSeF) nabywca może błędnie dokonać korekty w rozliczeniu za luty zamiast za styczeń i narazić się na negatywne konsekwencje (zaległość podatkowa, odsetki). Uwzględniając powyższe, celem uporządkowania i doprecyzowania kwestii przesyłania faktur, niezwykle istotnej z punktu widzenia ustalenia procesów obiegu dokumentów, proponujemy uzupełnienie art. 106na ustawy o VAT poprzez modyfikację ust. 3 i dodanie ust. 4 i nadanie tym przepisom następującej treści:

„art. 106na ust. 3 Faktura ustrukturyzowana jest uznana za otrzymaną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur w dniu przydzielenia w tym systemie numeru identyfikującego tę fakturę, z zastrzeżeniem ust. 4.

ust. 4 W przypadkach określonych w art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT faktura ustrukturyzowana jest uznana za otrzymaną z chwilą otrzymania przez odbiorcę tej faktury w postaci uzgodnionej z wystawcą. Przepisy art. 106gc ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio.”

9. Data wystawienia faktury ustrukturyzowanej.

Zgodnie z projektowanym art. 106na ust. 1 i 3 ustawy o VAT fakturę ustrukturyzowaną uznaje się za wystawioną w dniu jej przekazania do Krajowego Systemu e-Faktury, a otrzymaną za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur w dniu, w którym nadano jej numer identyfikacyjny w tym systemie. Jednocześnie schemat faktury zawiera pole P_1, przeznaczone na dzień utworzenia faktury ustrukturyzowanej w systemie finansowo-księgowym podatnika.

W praktyce mogą pojawić się rozbieżności pomiędzy datą wystawienia faktury powszechnie uznawaną w systemach finansowo-księgowych za datę wystawienia. Mogą one wynikać z winy podatnika tj. niezgodność ze schemą prowadząca do odrzucenia faktury po stronie systemu tj. awaria KSeF lub z przyczyn czysto technicznych np. brak połączenia z internetem/prędkość działania i przyjmowania faktur przez KSeF. Rozbieżności te mogą powodować niespójności dotyczące momentu powstania obowiązku podatkowego z faktur, ewentualnie prowadzić do wykazywania faktur w nieprawidłowym okresie rozliczeniowym, stosowania nieprawidłowych kursów walut w przypadku kwot w walucie obcej, a także powodować niespójności dotyczące danych, które należy zawrzeć w pliku JPK_V7M.

Uważamy, że przyjęcie daty wystawienia faktury innej niż data wskazana przez podatnika na podstawie jego danych systemowych jest nieuzasadniona. Takie podejście może skutkować koniecznością zmiany danych wskazanych na takiej fakturze przed jej ponownym przetworzeniem np. konieczność dostosowania danych w zależności od daty wystawienia, w tym daty obowiązku podatkowego, kursu waluty, kwoty faktury, co potencjalnie może również modyfikować okres rozliczeniowy faktury, powodując konieczność wystawiania istotnej ilości korekt utrudniając proces fakturowania podatnikom, dodatkowo mnożąc ilość dokumentów przetwarzanych przez KSeF co może mieć przełożenie na tempo jego działania.

Implementacja techniczna Krajowego Systemu e-Faktur powinna co najmniej gwarantować, że wszystkie faktury będą uznawane za wystawione w dniu, w którym rozpoczęto ich przesyłanie do KSeF, niezależnie od wszelkich potencjalnych opóźnień w ich pełnym przesłaniu. W przypadku, gdy z winy systemu data wpływu dokumentu do KSeF stanowiąca datę wystawienia faktury byłaby rozpoznawana z opóźnieniem, podatnik powinien być prawnie chroniony przed niekorzystnymi konsekwencjami podatkowymi.

W celu wyeliminowania powyższych problemów proponujemy wprowadzenie rozwiązania, w ramach którego za datę wystawienia faktury uznawana byłaby data P_1 tj. data wskazywana przez podatnika przy wystawianiu faktury.

10. Awaria KSeF.

Zgodnie z nowym art. 106nf ust. 1, podczas awarii KSeF faktury powinny być wystawiane w formacie XML, a następnie dostarczone nabywcy w uzgodniony sposób i przesłane do KSeF w ciągu 7 dni od przywrócenia działania systemu. W tym zakresie kluczowe jest aby podatnik mógł w odpowiednim czasie uzyskać informację o potencjalnych zmianach terminów awarii KSeF. Przydatne byłoby stworzenie specjalnego interfejsu komunikacyjnego w tym zakresie. Ponadto, podatnikom należałoby przyznać odpowiedni czas na przejście z awaryjnej procedury wystawiania faktur poza KSeF na wystawianie faktur bezpośrednio w KSeF np. w sytuacji, gdy awaria trwała krócej niż zakładano. Dodatkowo wymaga potwierdzenia, że po stronie kupującego nie są potrzebne żadne dodatkowe procedury aby upewnić się, że faktura otrzymana od sprzedawcy poza KSeF została wystawiona w okresie awarii. Istotne będzie również dookreślenie co do struktury faktur wysyłanych podczas awarii KSeF (tj. wprowadzenie obowiązku udostępnienia pliku XML wraz z udostępnianiem faktury w innej postaci).

Umożliwiłoby to podatnikom korzystanie z takich samych procedur pozyskiwania danych z pliku XML faktury, jak w okresie prawidłowego funkcjonowania KSeF (podczas gdy np. otrzymanie faktury wyłącznie w wersji PDF mogłoby prowadzić do trudności z jej zaksięgowaniem).

Pragniemy również podkreślić, iż w przepisach projektu nie wskazano wprost, kiedy faktura wystawiona w okresie awarii KSeF będzie uznawana za wystawioną. W tym zakresie na s. 12 uzasadnienia projektu wskazano, że: „w przypadku awarii KSeF wypełnienie przez podatnika pola P1 „data wystawienia” we wzorze faktury będzie uznane za wystawienie faktury w dacie wskazanej przez podatnika w tym polu. Data wskazana przez podatnika w polu P1 będzie również przyjmowana i będzie widniała w numerze identyfikacyjnym KSeF, który zostanie nadany po jej wprowadzeniu do systemu KSeF, po ustaniu awarii. Ta data będzie przyjmowana również do UPO i tym samym będzie wyznaczała moment wejścia faktury do obrotu prawnego podczas awarii KSeF”. Postulujemy więc o uzupełnienie regulacji art. 106nf o to, co wynika z przytoczonego fragmentu uzasadnienia projektu. W konsekwencji art. 106nf ust. 1 powinien otrzymać brzmienie:

„Art. 106nf. 1. W okresie awarii Krajowego Systemu e-Faktur określonej w komunikacie, o którym mowa w art. 106ne ust. 1, podatnik wystawia faktury w postaci elektronicznej zgodnie z wzorem udostępnionym na podstawie przepisu art. 106gb ust. 7. Faktury te udostępnia się w sposób uzgodniony z odbiorcą. Za datę wystawienia faktury przyjmuje się datę wskazaną na wystawionej przez podatnika fakturze.”

W celu usprawnienia KSeF wskazana byłaby funkcjonalność ułatwiająca identyfikację faktur wystawionych w okresie awarii (umożliwiająca uzgodnienie faktur otrzymanych poza KSeF z fakturami przesłanymi po awarii do KSeF) np. poprzez specjalne flagi, pole w schemie, typ dokumentu, wskazujące że faktura dotyczy dokumentu pierwotnie wystawionego w okresie awarii. Prosilibyśmy również o rozróżnienie przypadków „tymczasowej” niedostępności KSeF która nie jest potraktowana jako awaria oraz awarii (np. poprzez wskazanie okresu w którym brak funkcjonowania systemu nie mieści się w kategorii awarii). Biorąc pod uwagę konieczność zgłaszania faktur wystawionych podczas awarii KSeF do systemu oprócz wystawiania faktur w toku zwykłej działalności, wnioskujemy o przedłużenie terminu na zgłoszenie faktur z 7 dni do 30 dni po przywróceniu działania systemu.

11. Brak możliwości korzystania z KSeF z powodu ogólnokrajowej lub regionalnej "sytuacji kryzysowej".

Jak wynika z nowego art. 106ng w sytuacji kryzysowej informacja o braku możliwości korzystania z KSeF/przywrócenia KSeF jest udostępniana w środkach masowego przekazu. Zdajemy sobie sprawę, że w związku z sytuacją kryzysową otrzymanie komunikatu o braku możliwości korzystania z KSeF z wykorzystaniem standardowych kanałów może być skomplikowane lub nawet niemożliwe, jednak wnioskujemy aby w miarę możliwości informacje te były udostępniane również przy użyciu tych samych kanałów co w przypadku awarii KSeF.

Ponadto, prosimy o potwierdzenie iż nie są przewidziane dalsze wymogi związane z wystawianiem faktur w sytuacji kryzysowej poza przewidzianymi przepisami projektu ustawy

tj. nie ma obowiązku zgłaszania wystawionych faktur do KSeF itd. Rozumiemy, że również faktury korygujące nie będą wystawiane w sytuacji kryzysowej w KSeF aż do czasu przywrócenia jego dostępności oraz będzie możliwe ich wystawienie bez numeru KSeF.

12. Faktury wystawiane na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (B2C).

Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące VAT stanowią, iż w przypadku sprzedaży B2C co do zasady, podatnik ma obowiązek jej ewidencjonowania za pomocą kasy rejestrującej i wydania paragonu nabywcy (art. 111 ust. 3a pkt 1 ustawy VAT). W przypadku gdy faktura dotyczy sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, podatnik wraz z danymi identyfikującymi tę fakturę zostawia w dokumentacji paragon fiskalny (jeśli paragon jest w formie papierowej; art. 106h ustawy VAT). Projektowane przepisy nie precyzują sposobu zachowania w przypadku sprzedaży stacjonarnej, gdy sprzedaż zostanie zaewidencjonowana za pomocą kasy fiskalnej (i po stronie sprzedawcy wystąpi obowiązek wydania paragonu nabywcy) a równocześnie nabywca zażąda wystawienia faktury. Z uwagi na konieczność wystawienia faktury w KSeF może być ona dostarczona do nabywcy już po sprzedaży. W takich przypadkach wymóg ewidencjonowania sprzedaży na kasie stanowiłby dodatkowe obciążenie dla podatnika nie przekazując jednocześnie organom podatkowym żadnych nowych danych dotyczących transakcji.

Postulujemy zatem aby w przypadku zgłoszenia przez nabywcę żądania wystawienia faktury i jej otrzymania drogą elektroniczną, sprzedawca nie miał obowiązku wydania paragonu (papierowego) nabywcy, alternatywnie aby sprzedaż ewidencjonowana za pomocą kas rejestrujących (B2C) mogłaby zostać wyłączona z obowiązku wystawiania faktur za pomocą KSeF na mocy rozporządzenia wykonawczego, które ma zostać wydane na mocy delegacji ustawowej zawartej w art. 106s.

Jednocześnie, w przypadku sprzedaży wysyłkowej co do zasady przepisy przewidują zwolnienie z obowiązku ewidencji na kasie fiskalnej (poz. 36, Załącznik do Rozporządzenia MF z 22 grudnia 2021 r.; Dz.U.2021.2442). Warunkiem zastosowania zwolnienia jest płatność bezgotówkowa (np. za pośrednictwem banku) oraz posiadanie ewidencji i dowodu zapłaty z którego wynika konkretna czynność i dane nabywcy. W praktyce podatnicy często dokumentują taką sprzedaż fakturą VAT dołączaną do przesyłki lub przesyłaną elektronicznie. Co istotne, w przypadku wąskiej grupy towarów (m.in. części i akcesoria samochodowe, komputery, perfumy, płyty CD, etc.) zwolnienie nie ma zastosowania, co oznacza że w przypadku tych towarów stosowanie kasy rejestrującej jest obligatoryjne (§ 4 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia). Rozumiemy iż uzasadnieniem takiego wyłączenia była próba ograniczenia szarej strefy i/lub handlem kradzionymi towarami lub podróbkami m.in. płytami, filmami i częściami samochodowymi. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę łatwość prześledzenia transakcji (płatność bezgotówkowa np. za pomocą przelewu bankowego) wymóg ewidencjonowania sprzedaży na kasie wydaje się niepotrzebnym obciążeniem, nieprzystającym do obecnych realiów gospodarczych. W związku z tym, zwracamy się z prośbą o usunięcie wymogu dokumentowania sprzedaży wybranych grup

towarów przy pomocy kas rejestrujących w odniesieniu do sprzedaży wysyłkowej, pod warunkiem płatności „bezgotówkowej”.

W przypadku konieczność utrzymania listy wspomnianych powyżej wyłączeń ze zwolnienia byłaby konieczna, proponujemy rozważenie uzależnienia zwolnienie z obowiązku używania kas fiskalnych dla sprzedaży wysyłkowej B2C od dokumentowania tej sprzedaży przy pomocy faktur ustrukturyzowanych. W przypadku wystawienia faktury ustrukturyzowanej za pośrednictwem KSeF, Ministerstwo Finansów posiadałoby wszystkie dane dotyczące faktur i poszczególnych dostaw, co w połączeniu z płatnością bezgotówkową oraz sprzedażą poza lokalem przedsiębiorstwa (system wysyłkowy) całkowicie eliminuje ryzyko jakichkolwiek nadużyć, w szczególności ryzyko nieodprowadzenia podatku VAT. W takim przypadku, apelujemy o rozważenie zwolnienie z dodatkowego fiskalizowania transakcji w stosunku do podatników wystawiających faktury ustrukturyzowane w celu udokumentowania dokonanej sprzedaży na zasadzie dobrowolnej lub na żądanie nabywcy.

13. Kary.

Projekt ustawy przewiduje, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem nowego art. 106nh dotyczącego kar, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r. Z uznaniem przyjmujemy okres karencji przewidziany w tym przepisie, dający podatnikom możliwość rozwiązania potencjalnych problemów, które mogłyby pojawić się na początku obowiązkowego stosowania KSeF bez konsekwencji finansowych.

Należy jednak zauważyć, że karanie nieprawidłowości w strukturze faktury XML, utworzonej w okresie awarii KSeF zgodnie z nowym art. 106nh ust. 1 pkt 2 gdyby faktura nie przeszła walidacji w KSeF wydaje się nadmiernie surowe. Zamiast tego proponujemy rozwiązanie, które dałoby podatnikom możliwość poprawienia błędu w pliku XML i złożenia go za pośrednictwem KSeF zgodnie z odpowiednimi wymogami.

Jednocześnie, kary nie powinny obejmować podatników, którzy dokonali błędnej oceny swojej obecności w Polsce dla potrzeb rozpoznania stałego miejsca prowadzenia działalności. Kryteria powstawania stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej są wysoce niejasne a praktyczne podejście organów podatkowych i sądów administracyjnych zmienia się na przestrzeni lat. Pomimo dostępności obszernej praktyki, kwestia stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej pozostaje źródłem wątpliwości i kontrowersji dla podatników. Nie mogą oni zatem ponosić konsekwencji związanych z wystawianiem faktur poza systemem KSeF w sytuacji potencjalnej reklasyfikacji, kiedy praktyka podatkowa nie daje im jasnych wskazówek umożliwiających dokonanie stosownej klasyfikacji swojego statusu dla potrzeb ustalenia FE.

14. Obowiązek podania nr KSeF w komunikatach przelewu art. 19b ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Obowiązek podania numeru KSeF faktury ustrukturyzowanej przy dokonywaniu płatności jest nadmiernym i zbytecznym obciążeniem techniczno-administracyjnym dla podatników i nie

powinien być wprowadzany zarówno w przypadku płatności dokonywanych z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności jak również płatności pomiędzy czynnymi podatnikami VAT. Wprowadzenie takiego obowiązku skutkowałoby koniecznością wprowadzenia istotnych zmian w systemach finansowo-księgowych obsługujących również płatności w przedsiębiorstwach. Procesy przesyłania faktur, ich odbierania oraz dokonywania i księgowania płatności są często w wysokim stopniu zautomatyzowane i dostosowanie systemów do nowych wymogów wiąże się z istotnymi kosztami jakie musieli by ponieść podatnicy. Konieczność podawania numeru faktury nadanego przez KSeF przy dokonywaniu płatności może w określonych okolicznościach skutkować zablokowaniem możliwości poprawnego zrealizowania przelewu. Należy założyć sytuację, w której KSeF ulegnie awarii i siłą rzeczy podatnicy nie będą mogli podać numeru KSeF przy wykonywaniu przelewu. Uwzględniając brzmienie przepisów zawarte w projekcie, podatnicy powinni wstrzymać się z płatnościami do czasu uzyskania numerów KSeF. Ponadto, nawet w przypadku normalnego funkcjonowania KSeF, zakładając że działanie tego systemu będzie wyglądało tak jak obecne działanie systemu testowego, niczym nadzwyczajnym jest oczekiwanie nawet kilkanaście godzin na nadanie przez KSeF numeru faktury. Występowanie takich opóźnień może skutkować powstaniem opóźnień w płatnościach pomiędzy podatnikami, co może skutkować negatywnymi konsekwencjami w postaci konieczności zapłaty odsetek. Dodatkowo stanowiłoby to nadmierne obciążenie dla zagranicznych podatników bez stałego miejsca prowadzenia działalności w Polsce, którzy zasadniczo nie byłiby zobowiązani do korzystania z KSeF i którzy mogą korzystać z rachunków w bankach zagranicznych. Takie podmioty mogą nie mieć dostępu do odpowiednich funkcji.

Z powyższych względów proponujemy utrzymanie art. 108a ust. 3 pkt 3 ustawy o VAT w dotychczasowym brzmieniu oraz niedodawanie art. 19b w ustawie Prawo przedsiębiorców.

15. Finansowanie wydatków poniesionych na dostosowanie systemów przedsiębiorców do wymagań związanych z KSeF.

Koszty wdrożenia obligatoryjnego KSeF są istotne, w szczególności w przypadku dużych przedsiębiorców z udziałem systemów bilingowych obsługujących rynek konsumencki. Jednocześnie, właściwe przygotowanie się środowisk biznesowych do KSeF jest krytyczne dla powodzenia tego projektu. Korzyści związane z wdrożeniem KSeF (archiwizacja, wystawianie faktur przez KSeF) mogą być znacząco niższe od kosztów wdrożenia i utrzymania rozwiązania, kosztów ryzyk i procesów zarządzających tymi ryzykami po stronie biznesu (np. na wypadek awarii lub cyberataku KSeF). Rozwiązanie zaproponowane w projekcie ustaw są na tyle skomplikowane, że koszty wdrożenia przez przedsiębiorców i późniejsze ich utrzymanie, przewyższają benefity. Przedsiębiorcy będą zmuszeni m.in. do:

- zbudowania platformy komunikującej się ze wszystkimi systemami fakturującymi, kontrolującą przesłane dane (platformy walidującej);
- zakupu i utrzymania sprzętu obsługującego projektowane rozwiązanie;

- przeprowadzenia modyfikacji w systemach fakturujących ze względu na wymóg odpowiedniego przygotowania i przetworzenia danych dla procesu standardowego i osobno, w zupełnie inny sposób dla systemu awaryjnego;
- powrotu do rozwoju systemów, które ze względów biznesowych i technologicznych przestały być rozwijane.

Projektowana zmiana spowoduje zwiększenie pracochłonności, konieczność rozbudowy procesów kontrolnych i monitorujących, wzrost kosztów utrzymania. Konieczna będzie również przebudowa systemów bilingowych pod kątem masowego rozpoznawania transakcji dla celów płatniczych oraz zbudowanie odrębnych mechanizmów dla podatników i nie podatników.

W kwestii archiwum, to faktury dotyczące zakupu środków trwałych, przedsiębiorcy po 10 latach będą musieli archiwizować we własnym zakresie. Pozostałe faktury, nie przechodzące przez KSeF oraz całą dokumentację związaną z fakturami – protokoły, załączniki, specyfikacje, przedsiębiorcy będą musieli również archiwizować we własnym zakresie.

W związku z powyższym uważamy za zasadne umożliwienie przedsiębiorcom pozyskania finansowania kosztów wdrożenia obligatoryjnego KSeF. Możliwym i prostym rozwiązaniem byłoby np. poszerzenie katalogu kosztów kwalifikowanych dla potrzeb ulgi badawczo-rozwojowej w ustawie o CIT i PIT o koszty związane z wdrożeniem obligatoryjnego KSeF. Wnosimy o uwzględnienie takiego rozwiązania w przepisach. Jednocześnie możliwym sposobem pozyskania finansowania na wdrożenie rozwiązania KSeF przez przedsiębiorców byłoby zapewnienie programu dotacji unijnych pokrywających wydatki na wdrożenie KSeF.

16. Inne uwagi.

- a) W związku z opublikowaniem 8 grudnia 2022 r. przez Komisję Europejską tzw. propozycji VAT in Digital Age / VAT w epoce cyfrowej – które będą regulować systemy elektronicznego fakturowania wdrażane przez państwa członkowskie od 2028 roku sugerujemy rozważenie w jaki sposób ww. propozycje mogą wpłynąć na system KSeF w Polsce na tym etapie, jeszcze przed wdrożeniem systemu obligatoryjnego. Pozwoliłoby to uniknąć konieczności wprowadzania zmian przez polskich podatników w 2028 r., kiedy nowe przepisy mają wejść w życie. Szczególnym aspektem systemu, który należy rozważyć jest nowy art. 218 Dyrektywy VAT.
- b) Projekt ustawy i uzasadnienie odnoszą się do szeregu rozporządzeń i dodatkowych wytycznych, które mają regulować kluczowe elementy systemu e-fakturowania KSeF, w szczególności:
 - Rozporządzenie, o którym mowa w nowym proponowanym art. 106s, określające inne niż określone w art. 106ga ust. 2 przypadki, w których podatnik nie ma obowiązku wystawiania faktur przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur, oraz sposoby ich udostępnienia nabywcom, uwzględniając specyfikę niektórych rodzajów działalności związaną z liczbą lub rodzajem wykonywanych czynności oraz konieczność zapewnienia odpowiedniego dokumentowania dostawy towarów lub świadczenia usług;
 - Rozporządzenie, o którym mowa w nowym proponowanym art. 106r, określające sposób oznaczania faktur ustrukturyzowanych używanych poza Krajowym Systemem

e-Faktur umożliwiające weryfikację danych z faktury wystawionej przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur oraz wymagania techniczne dla tego sposobu oznaczania;

- Rozporządzenie w sprawie przypadków, w których mogą być wystawiane faktury zawierające ograniczony zakres danych, wydawane na podstawie art. 106e ust. 5 pkt 3;
- Dalsze doprecyzowanie procesów związanych z integracją systemów PEF i KSeF;
- Dalsze wyjaśnienia odnośnie rozwiązania do zgłaszania faktur związanych z oszustwami VAT.

Pragniemy podkreślić, że powyższe informacje są kluczowe dla podatników przygotowujących się do wdrożenia KSeF i powinny zostać udostępniane z odpowiednim wyprzedzeniem. Biorąc pod uwagę, że do końca okresu fakultatywności KSeF pozostaje 12 miesięcy, wnioskujemy o jak najszybsze udostępnienie powyższych przepisów oraz wyjaśnień, aby zapewnić, że nie będzie żadnych niejasności co do praktycznego stosowania nowego ustawodawstwa. To samo dotyczy innych materiałów potrzebnych do wdrożenia, takich jak ostateczna wersja struktury XSD, zaktualizowane zasoby techniczne (KSeF API, mechanizm zgłaszania faktur związanych z oszustwami VAT, dodatkowe interfejsy, takie jak interfejs informujący o okresie awarii) oraz listy wszystkich komunikatów o błędach, które mogą zostać zwrócone w przypadku odrzucenia e-faktury i działań wymaganych do usunięcia tych błędów.

- c) Projekt ustawy przewiduje, że obowiązek wystawiania faktur strukturyzowanych nie obejmuje podatników korzystających z procedur szczególnych, o których mowa w dziale XII rozdziałach 7, 7a i 9 (art. 106ga ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT dodany Projektem ustawy). Wyłączenie to nie ma zastosowania do procedury unijnej OSS, o której mowa w dziale XII rozdział 6a ustawy o VAT.

Doprecyzowania wymagałoby, iż obowiązek stosowania KSeF w odniesieniu do transakcji dokonywanych w ramach procedury unijnej OSS zależy od kraju identyfikacji. Zatem:

- w przypadku, gdy podatnik jest zarejestrowany w omawianej procedurze szczególnej w innym państwie identyfikacji niż Polska, transakcja nie powinna być objęta obowiązkiem wystawienia faktury ustrukturyzowanej (niezależnie od tego, czy dostawca ma siedzibę lub FE w Polsce, czy nie).
- w przypadku, gdy podatnik jest zarejestrowany na OSS w Polsce, transakcja powinna być udokumentowana fakturą ustrukturyzowaną, jeżeli podatnik zdecyduje się na wystawienie takich faktur (zakładając, że ma siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności w Polsce).

Biorąc pod uwagę kluczową rolę jasnego określenia zakresu obowiązku korzystania z KSeF, niezwykle przydatne będą wytyczne w tym zakresie. W szczególności, biorąc pod uwagę status odbiorcy faktury w ramach unijnej procedury OSS, chcielibyśmy potwierdzić, czy transakcje dokonywane w ramach unijnego OSS celowo nie są wymienione w art. 106gb ust. 4 jako wyłączone z obowiązku dokumentowania fakturami strukturyzowanymi.

- d) Doprecyzowania wymagają również transakcje sprzedaży na odległość dokonywane poza unijnym systemem OSS (np. przy decyzji podatnika o braku rejestracji OSS). Wnioskujemy o potwierdzenie iż podmiot mający siedzibę lub FE w Polsce, który prowadzi sprzedaż wysyłkową poza unijną procedurą OSS, podlegającą opodatkowaniu VAT w innym kraju (w przypadku, gdy transakcje

podlegają opodatkowaniu VAT w tym kraju, a faktury są wystawiane zgodnie z prawem kraju przeznaczenia), nie byłby zobowiązany do wystawiania faktur ustrukturyzowanych w celu udokumentowania sprzedaży wysyłkowej. Jest to niezależne od tego, czy polskie FE uczestniczyłaby w danej transakcji. Dostawca nadal jednak mógłby opcjonalnie wystawić fakturę ustrukturyzowaną dla danej transakcji.

- e) Projekt ustawy przewiduje, że podatnicy będą zobowiązani do wystawiania faktur z wykorzystaniem Krajowego Systemu e-Faktur (art. 106ga ust. 1 ustawy o VAT dodany Projektem ustawy). Obowiązek ten nie dotyczy wystawiania faktur m.in. przez podatnika korzystającego z procedur szczególnych, o których mowa w dziale XII, rozdziałach 7, 7a i 9 (art. 106ga ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT dodany Projektem ustawy). W związku powstaje wątpliwość czy wyłączenie z obowiązku wystawiania faktur przez KSeF ma zastosowanie do wszystkich transakcji dokonywanych przez takiego podatnika, niezależnie od tego, czy dana transakcja jest objęta procedurą szczególną, o której mowa w dziale XII rozdziałach 7, 7a i 9 ustawy o VAT, czy będą to inne transakcje. Proponujemy zmianę brzmienia omawianego przepisu tak, aby wyraźnie wskazywał, że wyłączenie z korzystania z KSeF ma charakter "dynamiczny" a nie "statyczny" i musi być rozpatrywane w odniesieniu do każdej transakcji i reżimu, w którym jest ona wykonywana. Dotyczy to w szczególności transakcji IOSS; podatnicy z rejestracją IOSS mogą być zaangażowani w inne rodzaje transakcji i objęci obowiązkiem stosowania KSeF wynikającym z posiadania FE w Polsce. Należałoby wyjaśnić, że wszystkie transakcje dokonywane w ramach IOSS, niezależnie od kraju rejestracji na IOSS, nie są objęte zakresem obowiązku wystawiania faktur strukturyzowanych.
- f) Zgodnie z art. 106j ust. 3 ustawy o VAT, jeżeli podatnik udziela rabatu lub upustu cenowego, może wystawić (jedną) fakturę korygującą za dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie. W praktyce tzw. zbiorcze faktury korygujące mogą być wystawiane także w innych przypadkach, w tym korekt "in plus". W tym kontekście sugerujemy wyraźne określenie, że zbiorcza faktura korygująca może zostać wystawiona również w tych innych przypadkach. Ponadto warto rozważyć, czy nie należy zrezygnować z wymogu, zgodnie z którym przyznany rabat lub upust musi dotyczyć wszystkich dostaw w danym okresie. Naszym zdaniem wystarczy, że numery identyfikacyjne wszystkich faktur korygujących zostaną podane w ustrukturyzowanej fakturze korygującej.